

BIBLIOGRAPHY

Books

- Adair, C. (1994) *Women and Dance: Sylphs and Sirens*. Basingstoke: Macmillan.
- Adshead, J. (ed). (1988) *Dance Analysis: Theory and Practice*. London: Dance Books.
- Adshead-Lansale, J. (ed) (1999a) *Dancing Texts: Intertextuality in Interpretation*. London: Dance Books.
- Allen, G. (2000) *Intertextuality*. London: Routledge.
- Ankersmit, F. R. (1994) *History and Tropology*. Berkeley: University of California Press.
- Anttila, E. (2003) *A Dream Journey to the Unknown: Searching for Dialogue in Dance Education*. Helsinki: Theatre Academy.
- Appleby, J., Hunt, L. & Jacob, M. (1994) *Telling the Truth about History*. New York and London: W.W. Norton & Company.
- Arvelo, R. & Räsänen A. (1987) *Tanssitaiteen vuosikymmenet*. Helsinki: Suomen Tanssitaiteilijain Liitto.
- Baker, C. & Galasinski, D. (2001) *Cultural Studies and Discourse Analysis. A Dialogue on Language and Identity*. London, Thousands Oaks and New Delhi: SAGE Publications.
- Barthes, R. (1984) *Camera Lucida. Reflections of Photography*. London: Flamingo.
- Björkenheim, M. (1938) *Den klassiska konstdansen*. Helsingfors: Söderstrom & Co.
- Boman, B. (2001) *Amasoner och trollpackor: Fyra svenska danskonstnärer under mellankrigstiden*. Stockholm: Carlsson.
- Burke, P (ed) (2001) *New Perspectives on Historical Writing*. Cambridge: Polity Press, second edition.
- Burt, R. (1998) *Alien Bodies: Representations of modernity, race and nation in early modern dance*. New York & London: Routledge.
- Byckling, L. (2000) *Aleksanterin teatteri 120 vuotta*. Helsinki: Kultturiasiainkeskus.
- Carter, A. (ed) (2004) *Rethinking Dance History*. London & New York: Routledge.
- Cohen, S. J. (ed). (1974) *Dance as a Theatre Art*. London: Dance Books.

- Craine, D & Mackrell J. (2000) *The Oxford Dictionary of Dance*. Oxford: Oxford University Press.
- Domanska, E. (ed) (1998) *Encounters: Philosophy of History after Postmodernism*. Charlottesville & London: University Press of Virginia.
- Elg, T. (1991) *Varpailla maailmalle*. Helsinki: WSOY.
- Eskola, K. (ed) (2000) *Yhdessä Martti Haavion ja Elsa Enäjärvi-Haavion päiväkirjat ja kirjeet 1928-1939*. Helsinki: WSOY.
- Evans, R. J. (1997) *In Defence of History*. London: Granta Publications.
- Fischer, B. (2002) *Creating and Re-Creating Dance. Performing dances related to Ausdruckstanz*. Helsinki: Theatre Academy.
- Foster, S. (1986) *Reading Dancing: Bodies and Subjects in Contemporary American Dance*. Los Angeles: California University Press.
- Frey, B. & Pommerehne W. (1989) *Muses and Markets: Explorations in the Economics of the Arts*. Oxford: Basil Blackwell.
- Franko, M. (1993) *Dance as Text. Ideologies of the Baroque Body*. Cambridge: Cambridge University Press.
- _____. (1995) *Dancing Modernism/Performing Politics*. Bloomington and Indianapolis: Indiana University Press.
- Fulbrook, M. (2002) *Historical Theory*. London: Routledge.
- Gizburg, C. (1996) *Johtolankoja: kirjoituksia mikrohistoriasta ja historiallisesta metodista*. Helsinki: Gaudeamus.
- _____. (1999) *History, Rhetoric and Proof*. Hanover: University Press of New England.
- Gripenberg, M. (1950) *Rytmin lumoissa*. Helsinki: Otava.
- Hammergren, L. (2002) *Ballerinor och barfotadansörer: Svensk och internationell danskultur runt 1900*. Stockholm: Carlsson.
- Hapuli, R. (1995) *Nykyajan Sininen kukka: Olavi Paavolainen ja nykyaika*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Haukinen, P. & others (eds) (1993) *Taidetanssi Suomessa. Koreografit, pedagogit, tanssijat*. Helsinki: Suomen Tanssialalan Keskusliitto ja Tanssin Tiedotuskeskus.
- Helavuori, H. & others (eds) (1997) *Valokuvan tanssi: Suomalaisen tanssin kuvat 1890-1997, Dance in Finnish Photography*. Oulu: Pohjoinen.

Hemming, E. (1991) *Hymy nuoruudelle*. Helsinki: Otava.

_____. (1996) Lumoojatar Pietarista. *Elisabeth Apostolin ihmeellinen elämä*. Helsinki: WSOY.

Hirn, S. (1982) *Våra danspedagoger och dansnöjen: Om undervisning och evenemang före 1914*. Helsingfors: Svenska Litteratursällskapet i Finland.

Hoppu, P. (1999) *Symbolien ja sanattomuuden tanssi*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Hosiaisluoma-Karppinen, A. (2001) *100 vuotta Orimattilan Apteekki*. Orimattila: Offsetpaino Tuija Pelli Oy.

Hudova, I. & Järstä, L. (2003) *Maailmalla tanssien*. Helsinki: WSOY.

Hutcheon, L. (1989) *The Politics of Postmodernism*. London: Routledge.

Huttunen, M. (1993) *Modernin musiikkihistorian kirjoituksen synty Suomessa: Musiikkikäsitteet tutkimuksen uranuurtajien tuotannossa*. Helsinki: Suomen Musiikkitieteellinen Seura.

Hällström, R. af. (1945a) *Siivekkäät jalat*. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Kivi.

_____. (1945b) *Siivekkäät jalat*. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Kivi, revised edition.

Hämäläinen S. (1999) *Koreografiien opetus- ja oppimisprojekteista: kaksi opetusmallia oman liikkeen löytämiseksi ja tanssin muotoamiseksi*. Helsinki: Teatterikorkeakoulu.

Jalkanen, H. (1930) *Uusi Naisvoimistelu*. Helsinki: Otava.

Jenkins, K. (1991) *Re-thinking History*. London: Routledge.

_____. (ed) (1997) *The Postmodern History Reader*. London: Routledge, 1997.

_____. (1999) *Why History? Ethics and Postmodernity*. London and New York: Routledge.

Jordan, S. (ed) (2000) *Preservation Politics Dance Revived, Reconstructed Remade*. London: Dance Books.

Jutikkala, E. & Pirinen, K. (2003) *A History of Finland*. Helsinki, WSOY.

Jyrkkä, H. (ed) (1999) *Tanssi tutkimusliite 2*. Helsinki: Tanssi.

Järvinen, H. (2003) *The Myth of Genius in Movement: Historical Deconstruction of the Nijinsky Legend*. Turku: University of Turku.

- Kalela, J. (2000) *Historiantutkimus ja historia*. Helsinki: Gaudeamus.
- Karina, L. & Kant, M. (2003) *Hitler's Dancers*. New York & Oxford: Berghahn Books.
- Karnakoski, K. (1983) *Tanssin ja rakastin*. Helsinki: Gummerus.
- Kervanto - Nevanlinna, A. & Kolbe, L. (eds) (2003) *Suomen kulttuurihistoria 3. Oma maa ja maailma*. Helsinki: Tammi.
- Kivi, A. (1938) *Olympiatyttö*. Hämeenlinna: Karisto Oy.
- Kleemola, I. (1976) *Suomen Naisten Liikuntakasvatusliiton historia 1886-1975*. Helsinki: Suomen Naisten Liikuntakasvatusliitto.
- _____. (1986) *SNLL:n vaikuttajanaisia. Seuratyöntekijöitä ja -johtajia 1996-1986*. Helsinki: Suomen Naisten Liikuntakasvatusliitto.
- Kleemola, I. (1996) *Naisliikuntaa 100 vuotta*. Helsinki: Otava.
- Klinge, M. (1991) *A Brief History of Finland*. Helsinki: Otava, first edition 1981.
- Koegler, H. (1989) *The Concise Oxford Dictionary of Ballet*. Oxford: Oxford University Press, first edition in English 1977 and in German 1972.
- Koritz A. (1995) *Gendering Bodies/Performing Arts: Dance and Literature in Early Twentieth Century British Culture*. Ann Arbor: University of Michigan Press.
- Korhonen, K. (1997) *Finnish Piano Music*. Helsinki: Musiikin Tiedotuskeskus.
- Laine, L. (2000) *Työväen Urheiluliikkeen naiset*. Helsinki: Otava.
- Laine, L & Sarje, A. (2002) *Suomalaisen Naisvoimistelun maailmat*. Helsinki: Naisvoimistelun Tuki ry.
- Lee, C. (2002) *Ballet in Western Culture. A History of its Origins and Evolution*. New York and London: Routledge.
- Lehikoinen, K. (2006) *Stepping Queerly? Discourses in Dance Education for Boys in the late 20th Century Finland*. Bern: Peter Lang.
- Lehtonen, M. (1996) *Merkitysten maailma*. Tampere: Vastapaino.
- Lehtonen T. M. S. (ed) (1999) *Europe's Northern Frontier, Perspectives on Finland's Western Identity*. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Löytönen, T. (2004) *Keskusteluja tanssi-instituutioden arjesta*. Helsinki: Teatterikorkeakoulu.
- Manning, Susan. (1993) *Ecstasy and the Demon: Feminism and Nationalism in the Dances of Mary Wigman*. Berkeley: University of California Press.

- Mannonen, O. (1961) *Elannon Iskun 40-vuotis juhlaulkaisu: Välähdyksiä Elannon ja Iskun urheilutoiminnasta 1921-61*. Helsinki: KK:n kirjapaino.
- Marinis, M. de (1993) *The Semiotics of Performance*. Bloomington: Indiana University Press.
- Martin, J. (1965 [1933]) *The Modern Dance*. New York: Dance Horizon.
- _____. (1965 [1939]) *Introduction to Dance*. Reprint, Princeton New Jersey: Dance Horizons.
- Monni, K. (2004) *Olemisen poeettinen liike: tanssin uuden paradigman taidefilosofisia tulkintoja Martin Heideggerin ajattelun valossa sekä taiteellinen työ vuosilta 1996-1999*. Helsinki, Teatterikorkeakoulu.
- Morris, G. (2006) *A Game for Dancers: Performing Modernism in the Postwar Years 1945-1960*. Middletown, Connecticut: Wesleyan University Press.
- Munslow, A. (2000) *The Routledge Companion to Historical Studies*. London: Routledge.
- Müller, H. & Stockemann, P. (eds) (1993) *Jeder Mensch ist ein Tänzer*. Berlin: AnabasVerlag.
- Mäkelä, A. (1984) *Tanhuvaara 1917-1939*. Savonlinna: Kirjapaino Uusi-Savo.
- Nieminen, P. (1998) *Four Dance Subcultures: A Study of Non-professional dancers' Socialization, Participation Motives, Attitudes and Stereotypes*. Jyväskylä: University of Jyväskylä.
- Nietzsche, F. (1999 [1864]) *Historian hyödystä ja haitasta elämälle*. Jyväskylä: JULPU.
- Nye, D. E. (1983) *The Invented Self: An Anti-biography from Documents of Thomas A Edison*. Odense: Odense University Press.
- Paavolainen, O. (1929) *Nykyäikää etsimässä*. Helsinki: Otava.
- Pakkanen, P. & others (eds) (1999) *Askelmerkkejä tanssin historiasta, ruumista ja sukupuolesta*. Tanssintutkimuksen vuosikirja 3. Helsinki: Taiteen keskustoimikunta.
- Parviainen, J. (1998) *Bodies Moving and Moved: A Phenomenological Analysis of the Dancing Subject and the Cognitive and Ethical Value of Dance Art*. Tampere: University of Tampere.
- Pasanen-Willberg, R. (2000) *Vanhenevan tanssijan problematiikasta dialogisuuteen: koreografian näkökulma*. Helsinki: Teatterikorkeakoulu.
- Pauniahon, P. (ed) (1998) *Raatikko tanssii... Näkökulmia Tanssiteatteri Raatikon historiaan ja nykypäivään 1972-1997*. Oulu: Kustannus Pohjoinen.

- Peltonen, M. (1999) *Mikrohistoriasta*. Helsinki: Gaudeamus.
- Preston-Dunlop, V & Sanchez-Colberg A. (2003) *Dance and the Performative a Choreological Perspective - Laban and beyond*. London: Verve Publishing.
- Repo, R. (1989) *Tanssien tulevaisuuteen*. Helsinki: Valtion painatuskeskus.
- Rouhiainen, L. (2003) *Living Transformative Lives: Finnish Freelance Dance Artists Brought into Dialogue with Merleau-Ponty's Phenomenology*. Helsinki: Theatre Academy.
- Räsänen A. (1995) *Suomen Kansallisbaletti tänään. The Finnish National Ballet Today*. Helsinki: WSOY.
- Salosaari, P. (2001) *Multiple Embodiments in Classical Ballet. Educating the Dancer as an Agent of Change in the Cultural Evolution of Ballet*. Helsinki: Theatre Academy.
- Sarje, A. (1994) *Kahdeksankymmenluvun suomalaisien taidetanssinäkemyksen taideteoreettista tarkastelua*. Helsinki: Helsingin Yliopisto.
- _____. (1999) *Suomalaisen tanssin taidemaailman sosiaalinen muutosdynamiikka vuosien 1988 ja 1996 välillä*. Helsinki: Helsingin Yliopisto.
- Smith, A.D. (1999) *Nationalism and Modernism. A Critical Survey of Recent Theories of Nations and Nationalism*. London & New York: Routledge.
- Sorell, W. (ed) (1984) *Mary Wigman Book: Her Writings*. Middletown: Wesleyan University Press.
- Steward, V. & Armitage, M. (1970 [1935]) *The Modern Dance*. New York: Dance Horizons.
- Sylvestersson, E. & Puromies, A. (1995) *Elämäni piruetit - primaballerinan muistelmat*. Helsinki: WSOY.
- Säilä, A. & Räsänen, A. (1986) *Airi Säilä Tanssi on elämäni*. Helsinki: Otava.
- Tawast, M. (ed) (1998) *Tanssi tutkimusliite 1*. Helsinki: Tanssi.
- Thomas, H. (2003) *The Body, Dance and Cultural Theory*. Basingstoke & New York: Palgrave Macmillan.
- Vienola-Lindfors, I. & Hällström, R. (1981) *Suomen Kansallisbaletti 1922-1972*. Helsinki: Musiikki Fazer.
- Vienola-Lindfors, I. (1997) *Suomen Kansallisbaletti 75 vuotta. 75 years of Finnish National Ballet*. Helsinki: Suomen Kansallisooppera.
- White, H. (1973) *Metahistory: The Historical Imagination in the Nineteenth-Century Europe*. Baltimore: Johns Hopkins University Press.

Vilenius, P-L (ed) (2003) *Suomalaisen naisvoimistelun jäljillä*. Jyväskylä: Jyväskylän Yliopisto Liikuntatieteiden laitos.

Virtanen, M. (2001) *Fennomanian perilliset*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Worton, M. & Still, J. (eds) (1990) *Intertextuality. Theories and practices*. Manchester and New York: Manchester University Press.

Välipakka, I. (2003) *Tanssien sanat: representoiva koreografia, eletty keho ja naistanssi*. Joensuu: Joensuun Yliopisto.

Ylönen, M. (2004) *Sanaton dialogi: tanssi ruumiillisena tietona*. Jyväskylä: Jyväskylän Yliopisto.

Articles and reviews

Adshead-Lansdale, J. (1996) Dialogue: Dance History - Current Methodologies. *Dance Research Journal* 28:1, 4-6.

_____. (1997) The "Congealed Residues" of Dance History: A Response to Richard Ralph's "Dance Scholarship and Academic Fashion" - One Path to a Pre-determined Enlightenment? *Dance Chronicle* 20:1, 63-80.

_____. (1999b) The Concept of Intertextuality and Its Application in Dance Research in *Proceedings Society of Dance History Scholars*. Minneapolis, Minnesota: SDHS, 109-115.

Archer, K. & Hodson, M. (2000) Confronting Oblivion: Keynote Address and Lecture Demonstration of Reconstructing Ballets in Jordan, S. (ed) *Preservation Politics Dance Revived, Reconstructed, Remade*. London: Dance Books, 1-20.

Bann, S. (1998) An interview in Domanska, E. (ed) *Encounters Philosophy of History after Postmodernism*. Charlottesville and London: University Press of Virginia, 234-256.

Briginshaw, V. A. (2000) Postmodern Play with Historic Narratives in the Reconstruction of Lea Anderson's *Flesh and Blood* (1989) in Jordan, S. (ed) *Preservation Politics Dance Revived, Reconstructed, Remade*. London: Dance Books, 227-240.

Brooks, L. M. (2002) Dance History and Method: A Return to Meaning. *Dance Research* 20:1, 33-53.

Burke, P. (2001) Overture. The New History: Its Past and its Future in Burke, P (ed) *New Perspectives on Historical Writing*. Cambridge: Polity Press, second edition, 1-24.

Burt, R. (1998) Re-presentations of Re-representations. *Dance Theatre Journal* 15:2, 30-33.

Bynym, C. (1999) Why All the Fuss About the Body - a medievalist's perspective in *Beyond the Cultural Turn*, Bonnell, V. E. & Hunt, L. (eds) *Beyond the Cultural Turn*. Berkeley and Los Angeles: University of California Press, 241-280.

Carter, A. (1998) The Case for Preservation. *Dance Theatre Journal* 15:2, 26-29.

Carter, A. (1999) Locating dance in History and Society in Carter, A. (ed) *the Routledge Dance Studies Reader*, 193-202.

Dunajeva, N. (1999) Alexander Saxelinin oppivuodet. *Tanssi* 2:20, 27-28.

Enäjärvi, E. (1928a) Suomalaisetko kömpelöitä? *Suomen Kuvalehti* 12:20, 866-868.

_____. (1928b) Uusi aika etsii itseään. Naisten ruumiinkulttuuria. *Urheilijan jouluku* vol 11, 17-19.

_____. (pseudonym Kissa, 1928c) Suomalainen Terpsikhore. *Tulenkantajat* 1:1, 23-24.

Friedman S. S. (2001) Definitional Excursions: The Meanings of Modern/Modernity/Modernism. *Modernism/Modernity*, 8:1, 493-513.

Frow, J. (1990) Intertextuality and ontology in Worton, M & Still, J. *Intertextuality*. Manchester and New York: Manchester University Press, 45-55.

Gripenberg, M, Jalkanen H., Hougberg, M. & Varmaala, M.(1949) Tanssin ja voimistelun raja voidaanko se määritellä? *Kisakenttä* 39:3, 92-94.

Gripenberg, M. (1932) Tanssitaiteen tulevaisuudesta. Liikuntataiteilijain liitto perustettava. Tanssinäyttämö rakennettava. *Naamio* 2:3-4, 44-45.

Hagfors, I. (1929a) Uuden ajan tanssin ja klassillinen tanssi. Käsitteiden selvittelyä. *Tulenkantajat* 2:6-7, 101-105.

_____. (1929b) Tanssi-ilon ja analyysin ei mitenkään tarvitse häiritä toisiaan. *Tulenkantajat* 2:8-9, 140-141.

Halonen, A. (1929a) Klassillisen baletin uusi aika. *Tulenkantajat* 2:5, 79-82.

_____. (1929b) Koreografiaa Pariisin näyttämöillä. *Tulenkantajat* 2:5, 85-86.

_____. (1929c) Molokin viimeiset pidot. *Tulenkantajat* 2:5, 105-107.

Hammergren, L. (1995) Different Personae: A History of One's Own? in Foster, S. (ed) *Choreographing History*. Bloomington & Indianapolis: Indianapolis University Press, 185-192.

_____. (1999) Intertextuality and Historiography: Reading a Dancer's Career. *Proceedings Society of Dance History Scholars*. Minneapolis, Minnesota: SDHS, 117-121.

Hammergren, L. (2004) Many Sources, Many Voices in Carter, A. (ed) *Rethinking Dance History*. London & New York: Routledge, 2004, 20-31.

H. (1945) Onnistunut taidetilaisuus Savonlinnassa ja Mikkelissä. *Vapaus* 19.6.

Hapuli, R. (1998) Raoul af Hällström ja "näkyvät ruumiit". *Tanssi tutkimusliite* 1/1998, 16-19.

Havukka, U. (1932) Suomalaisen Oopperan baletti. *Naamio* 2:1, 5-8.

Huxley, M. (1996) The Body in Theory: A New Point of View in proceedings *The Body in Dance: Modes of Inquiry*. The University of Norton Carolina, Greensboro: CORD, 87-105.

_____. (1999) Some Historical Origins of the Choreographed Body as a Modernist Statement in proceedings *Choreographic Politics: Theatrical Representations of Body*. Los Angeles: CORD, 123-127.

Hällström, R. af. (1928) "Prinsessan Törnrosa" gjorde lycka på Finska operan. *Svenska pressen* 19.1.

_____. (1929a) Kotimainen balettikysymys. *Tulenkantajat* 2:5, 83-85.

_____. (1929b) Alina Frasan valkea liina. *Suomen Kuvalehti* 13:14, 623-624.

_____. (1932) Tanssitaide Suomessa. *Nuori Suomi*, 199-217.

_____. (1930) Beau Geste. *Tulenkantajat* 3:3, 30-31.

_____. (1946) Moderni tanssi - nykyajan tanssi. *Taiteen maailma* 9, 12-13, 21.

_____. (1947) Kansallisen tulevaisuus. Unknown publication in TeaMA 1152, 111-118.

_____. (1972) Balettimme viisi vuosikymmentä: Ensimmäinen Joutsenlampi oli suurenmoista juhlaa. *Helsingin Sanomat* 16.1.

Idman, H. (1921) Plastillinen tanssi luonteen kehittäjänä. *Kisakenttä* 11:5, 75-77.

Jalkanen, H. (1924) Voimistelu ja plastiikka toisiinsa verrattuina. *Kisakenttä* 14:11, 3-5.

_____. (1926) Mary Wigman. *Kisakenttä* 16:10, 233-234.

_____. (1935) Berliinin Stadioniin tutustumassa. *Kisakenttä* 25:14, 228-229.

Jenkins, K. (1997) Introduction: on being open about our closures in Jenkins, K. (ed) *The Postmodern History Reader*. London: Routledge, 1-30.

Järvinen, H. (2005 [2002]) Performance and Historiography, the Problem of History in Dance Studies in Salmi, H. (ed) *History in Word and Images*. Proceedings of the Conference on Historical Representation. Turku: University of Turku, Department of History, 137-147. (available as an eBook at <http://www.utu.fi/historia/2002>).

Kane, A. (2000) Issues of Authenticity and Identity in the Restaging of Paul Taylor's *Airs* in Jordan, S. (ed) *Preservation Politics Dance Revived, Reconstructed, Remade*. London: Dance Books, 72-78.

Kivi, A. (1927) "Tie kauneuteen ja terveyteen" eli virkistysplastiikkaa Varalassa. *Kisakenttä* 17:6-7, 226-229.

Klementti, H. (1907) Mitä on suomalaisuus musiikissa? *Säveletär*.

_____. (1928) Suomalainen Ooppera. Prinsessa Ruusunen. *Uusi Suomi* 20.1.

Kopponen E. (1983) Liikuntakoulujen synty oli piristysruiske voimistelulle. *Kisakenttä* 73:12, 376-378.

Kukkonen, A. (2005) Carolyn Carlson got Leena Gustavson moving. *Finnish Dance in Focus*, 28-31.

Kukkonen, J. Kuvia tilassa ja ajassa in Helavuori, H. & others (eds) (1997) *Valokuvan tanssi: Suomalaisen tanssin kuvat 1890-1997, Dance in Finnish Photography*. Oulu: Pohjoinen, 165-180.

Kärkkäinen, I. (1932) Voimistelu ja tanssi. *Kisakenttä* 22:13-14, 252-253.

Laakkonen, J. (1999) Edvard Fazer ja Keisarillinen venäläinen baletti historian sivupoluilla in Pakkanen, P. and others (eds) *Askelmerkkejä tanssin historiasta, ruumista ja sukupuolesta*. Tanssintutkimuksen vuosikirja 3. Helsinki: Taiteen keskustoimikunta, 35-45.

Laaksonen, H. (1925) Muistelmia ja mietteitä plastillisesta taidetanssista. *Työläisnaisten Urheilulehti* 4:11-12, 183-186.

Lagus-Mäkelä, M. (1983-1988) Muistelmasarja I - XV Maggie Gripenbergistä. *Kisakenttä* vol. 73-78.

Laicus. (1928) Naisvoimistelua? Huomioita naisvoimistelupäiviltä. *Aitta* 2:8, 57-63.

Laine, L. (2003) Finland: The Promised Land of Olympic Sports in Krüger, A. & Murray, W. *The Nazi Olympics: Sport, Politics and Appeasement in the 1930s*. Chicago: University of Illinois Press, 145-161.

Levison, A. (1991, [1925]) Klassisen tanssin henki in Suhonen, T. Hetken vangit, Helsinki: VAPK-kustannus, 48-56.

Layson, J. (1994) Dance history source materials in Adshead-Lansdale, J. & Layson, J. (eds) *Dance History*. London: Routledge, second edition, 18-31.

Lii (1930) Esteri Suontaan koululla. *Helsingin Sanomat viikkoliite* 15.11.

Manning, S. (1988) Modernist dogma and post-modern rhetoric. *The Drama Review*, 32: Winter, 32-39.

_____. (1995) Modern Dance in the Third Reich: Six Positions and A Coda in S. L. Foster (ed) *Choreographing History*. Bloomington & Indianapolis: Indiana University Press, 165-176.

Martin, J. (1935) Movements Education in Finland. *The New York Times*, 27.1.

Niskanen, T. (1925) Muutama kuva kahdesta nykyaikaisesta "baletista" Pariisissa. *Näyttämö* 3:1, 120-123.

Olsson, H. (1926) Den moderna dansen. *Allas Krönika* 16.10., 42.

Postlewait, T. (1991) Historiography and the Theatrical Event: A Primer with Twelve Cruxes. *Theatre Journal* 43: 21, 157-178.

Pulkkinen T. (1999) One Language One Mind, The Nationalist Tradition in Finnish Political Culture in Lehtonen T. M. S. (ed) *Europe's Northern Frontier, Perspectives on Finland's Western Identity*. Jyväskylä: PS-kustannus, 118-137.

Puolanne, E. (1930) Eräät viime kesänä ulkomailla kiertäneet haastavat Kisakentälle kokemuksistaan matkoilla. *Kisakenttä* 20:11-12, 395-396.

_____. (1936) Olympialainen nuoriso. *Kisakenttä* 26:13, 201-202.

_____. (1937a) Poimintoja saksalaisen voimistelun pääpiirteistä. *Kouluvoimistelu ja urheilu* 9, 90-91.

_____. (1937b) "Deutsch Meisterstätten für Tanz" -nimiseltä kurssilta. *Kisakenttä* 27:11, 177.

_____. (1938) Rotuoppia - Mihin Rotuun kuulut? *Kisakenttä* 28:4, 49-51, 61.

Puolanne, E & others (1944) Tanssi syntyi samalla hetkellä kuin elämä...*Eeva* number 5, 16-17.

Ralph, R. (1995) On the Light Fantastic Toe: Dance Scholarship and Academic Fashion. *Dance Chronicle* 18:2, 249-260.

Ramsay, A. (2003) Naisasialiike - itsevarmuuden pitkä taival in Kervanto & Nevanlinna, A. & Kolbe, L. (eds) *Suomen kulttuurihistoria 3. Oma maa ja maailma*. Helsinki: Tammi, 252-259.

Reason, M. (2004) Still Moving: The Revelation or Representation of Dance in Still Photography. *Dance Research Journal* 35:2 – 36:1, 43-67.

Relander, J. (2006) Dancing to freedom: The Finnish cultural climate in the early twentieth century. *Finnish Dance in Focus*, 16-21.

Rothfield, F. (1994) Preface. *Writing on Dance* number 11/12, 3-4.

Rubidge, S. (1995) Reconstruction and its Problems. *Dance Theatre Journal* 29:1, 31-33.

Rüsen, J. (1998) An interview in Domanska, E. (ed) *Encounters Philosophy of History after Postmodernism*. Charlottesville and London: University Press of Virginia, 138-165.

Salmi, H. Tanssivalokuva kulttuurin kuvana in Helavuori, H. & others (eds) (1997) *Valokuvan tanssi: Suomalaisen tanssin kuvat 1890-1997, Dance in Finnish Photography*. Oulu: Pohjoinen, 181-190.

Sparti, B. (1996) Dialogue: Dance History - Current Methodologies. *Dance Research Journal* 28:1, 3-4.

Still, J. & Worton, M. Introduction in Worton, M & Still, J. *Intertextuality*. Manchester and New York: Manchester University Press, 1-44.

Suhonen, T. (1997) Kaunoliiketaiteesta tanssirealismiin - Suomalaisen tanssin historiaa in Helavuori, H. and others (eds) *Valokuvan tanssi Suomalaisen tanssin kuvat 1890-1997, Dance in Finnish Photography*. Oulu: Pohjoinen, 11-34.

_____. (1998a) Finland: Theatrical dance in Cohen, S. (ed) *International Encyclopedia of Dance*, volume 2. New York & Oxford: Oxford University Press, 1998, 631-635.

_____. (1998b) Irja Hagforsin tanssijadebyytti 70 vuoden takaa. *Tanssi tutkimusliite* 1/1998, 12-16.

_____. (1999) Duncan tanssi Helsingissä in Pakkanen, P. and others (eds) *Askelmerkkejä tanssin historiasta, ruumista ja sukupuolesta*. Tanssintutkimuksen vuosikirja 3, Helsinki: Taiteen keskustoimikunta, 17-29.

Suonio, A. (1928) Suomalainen baletti. *Näyttämö* 6:2, 6-7.

Sutinen, V. (1998) Halonen vst. Hagfors. *Tanssi tutkimusliite* 1/1998, 22-24.

Telajoki, I. (1939) Kansallissosialismin ajatuksia fyysisestä kasvatuksesta. *Kisakenttä* 29:10, 171-173.

Tanner, L. (1920 [1919]) Mitkä syyt puolustavat tanssin ja tanssin askelten ottamista tyttöjen ja naisten voimisteluohjelmiin. Laura Tannerin Yliopiston Voimistelulaitoksen virkaa varten 15.10. pitämä esitelmä. *Kisakenttä* 10:3, 60-68.

Tanner, L. (1929) Voimistelu ja urheilu in *Kotilieden lääkärikirja*, Porvoo: WSOY.

Thomas, H. (2004) Reconstruction and Dance as Embodied Textual Practice in Carter, A. (ed) *Rethinking Dance History*. London & New York: Routledge, 32-45.

Tomko, L. (1998) Beyond Notation in Cohen, S. (ed) *International Encyclopedia of Dance*, volume 5. New York: Oxford University Press, 1998, 326-330.

Walto, E. (1962) Kansallisen balettimme syntyvaiheita I & II. *Ilta Sanomat* 6 & 12.

_____. (1950) Hertta Idman 60-vuotias. *Ilta Sanomat* 23.6.

Vanne-Nylund, L. (1930) Liikuntakasvatuksen kukka. Matkahavaintoja Saksan liikuntakasvatuksesta. *Urheilijan joulu*, vol 13, 17-20.

Wigman, M. Composition (1984 [1925]) in Sorell, W. (ed) *Mary Wigman book: her writings*. Middletown: Wesleyan University Press, 85-96.

Wigman M. (1984 ([1927]) Stage Dance – Stage Dancer in Sorell, W. (ed) *Mary Wigman book: her writings*. Middletown: Wesleyan University Press, 107-115.

_____. ([1984 [1930]) The Dancer in Sorell, W. (ed) *Mary Wigman book: her writings*. Middletown: Wesleyan University Press, 1984, 117-121.

_____. (1991 [1963]) in Suhonen, T. (ed) *Hetken Vangit*. Helsinki: VAPK-kustannus, 76-79.

Newspapers

Uusi Suomi 1917-1939.

Karjala 1917-1939.

Helsingin Sanomat 1917-1939

Periodicals, journals and magazines

Kisakenttä 1911-1939.

Naamio 1931-1940

Näyttämö 1923 - 1930

Suomen Kuvalehti 1917-1939

Tulenkantajat 1928-1930

Työläisnaisen Urheilulehti 1921-1939.

Urheilija ja Urheilijan joulu 1917-1939.

Printed leaflets

Almi, H. (ed) (1992). *Suomen Kansallisbaletti 1922-1992*. Helsinki: Suomen Kansallisooppera.

The leaflet of the Helsinki Dance Institute (1920). The Archives of the Finnish National Opera, Helsinki.

The leaflet of the Helsinki Dance Institute (1921). Theatre Museum, Helsinki.

Unpublished Works and Dissertations

Ahonen, P. (2000) *Harsohamonen lehahtaa*. Suomalaiset käsitykset kehollisuudesta ja sukupuolijärjestelmästä sekä niiden vaikutus baletin legitimoitumisprosessiin 1922-1935. Unpublished MA dissertation, University of Helsinki.

Ambegaokar, S. (1985) *Maggie Gripenberg - a Finnish pioneer in modern dance*. Unpublished MA thesis, University of California.

Havukka, U. (1945) *Danskonsten i Finland*. An unpublished manuscript for Bengt Häger before the choreography competition in Stockholm in 1945. The archives of the Union of Finnish Dance Artists (TeaMA 1025) at the Theatre Museum, Helsinki.

Hämäläinen, S. (1980) *Vapaa tanssi, moderni tanssi ja naisvoimistelu – kehitys ja sisällölliset yhtymäkohdat*. Unpublished MA dissertation, University of Jyväskylä.

Kuosmanen, L. (ed) (2000) *Elo mainingit taiteen virrassa*. Unpublished memoirs of Elo Kuosmanen.

Laakkonen, J. (2003) *Unraveling the Canon. Edvard Fazer and the Imperial Russian Ballet in Berlin 1908-1910*. Unpublished licentiate's thesis, University of Helsinki.

Lewis, M. (1970) *A Philosophy of Finnish Women's Physical Education as Represented in Selected Writings of Elin Kallio, Elli Björkstén, and Hilma Jalkanen*. Unpublished PhD dissertation, University of Southern California.

Makkonen, A. (1990) *A Struggle for a Survival - A historical and contextual study of Finnish free dance during the period 1945-1962*. Unpublished MA dissertation, University of Surrey.

Niiranen, H. (1985) *Ester Naparstokista ja vapaan tanssin vaiheista Suomessa vuosina 1920-1959*. Unpublished MA dissertation, University of Helsinki.

Rauhamaa, R. (1983) *Suomalaisen vapaan tanssin alkuvaihe ja Maggie Gripenbergin merkitys siinä vuosina 1900-1918*. Unpublished MA dissertation, University of Turku.

Suhonen, T. (2001) *How Ballet was brought to Finland*. Unpublished article.

Wigman, M. (1930 [1925]) *Sommittelu*. Unpublished translation of Composition by Elsa Puolanne. A notebook in the possession of Marjo Kuusela.

Archival material

Kaarlo Eronen Collection. The Archive of the Finnish National Opera, Helsinki.

Minutes of the board of the Finnish Opera 1911-1939. The Archives of the Finnish National Opera, Helsinki.

Anni Collan Collection. The Finnish Sport Museum, Helsinki.

The FWFPE Collection. The Finnish Sport Museum, Helsinki.

The press cutting Collection 1923-39. Theatre Museum, Helsinki.

Dance Programme Collections (TeaMA 1318 and 1331). Theatre Museum, Helsinki.

Magnus Björkenheim Collection (TeaMA 1209). Theatre Museum, Helsinki.

Martta Bröyer Collection (TeaMA 1152). Theatre Museum, Helsinki.

George Gé Collection (TeaMA 1003). Theatre Museum, Helsinki.

Maggie Gripenberg Collection (TeaMA 1058). Theatre Museum, Helsinki.

Liisi Hallas Collection (TeaMA 1981:015). Theatre Museum, Helsinki.

Ukko Havukka Collection (TeaMA 1100). Theatre Museum, Helsinki.

Raoul af Hällström Collection (TeaMA 1176). Theatre Museum, Helsinki.

Elo Kuosmanen & Iris Salin Collection (TeaMA 1117). Theatre Museum, Helsinki.

Hagar Lehtikanto Collection (TeaMA 1070). Theatre Museum, Helsinki.

Margit Lilius Collection (TeaMA 1043). Theatre Museum, Helsinki.

Into Lähti Collection (TeaMA 1981:043). Theatre Museum, Helsinki.

Toivo Niskanen Collection (TeaMA 1160). Theatre Museum, Helsinki.

Ludvig Nyholm Collection (TeaMA 1162). Theatre Museum, Helsinki.

Mary Paischeff Collection (TeaMA 1304). Theatre Museum, Helsinki.

The UFDA Collection (TeaMA 1025). Theatre Museum, Helsinki.

Elsa Puolanne Collection. In the possession of Anne Makkonen, Helsinki.

Interviews and discussions

Gustavson, Leena 18.10. 2006.

Karpio, Mirri. 18.1. 2002, 22.8. 2002, 12.1. 2003 and 24.8. 2004.

Kitti, Vappu 19.7. 1990.

Puolanne, Elsa & Karpio, Mirri. 27.7. 1990, 7.2. and 20.2. 1992.

Films, videos and TV programmes

Arvelo, R. (1969) *Maggie Gripenberg - tanssin lumoojatar*. The Finnish Broadcasting Company, TV 1.

Blomberg, E. & J. Witikka. (1949) *Ennen ensi-iltaa*. Suomen Filmitoimisto SF Oy.

Innanen, R.-T. (2004) *Loitsu: Tanssittua historiaa?* in Z-open. Video in the possession of Anne Makkonen.

Mattila, M. & Rauhamaa, R. (1994) *Kantapään kautta*. The Finnish Broadcasting Company, TV 1.

Nurmi, A. (1996) *Old is Gold*. The Finnish Broadcasting Company, TV 1.

Räsänen, A. (1990) *Suomalaisen baletin vaiheita: Pietarista Bulevardille*. The Finnish Broadcasting Company, TV 1.

Schulgin, K. (1972) *Vanha Ooppera*. The Finnish Broadcasting Company, TV 1.

Tegeder, U. (1986) *Mary Wigman ...mein Leben is Tanz*. Inter Nationes

Online resources

The Finnish Dance Information Centre. [online] <http://www.danceinfo.fi/tilastot> [Accessed 15 February 2007]

Lahtinen, A. (2005) Suku, valta, suurvalta. Väitöshaastattelussa Mirikka Lappalainen. *Ennen ja nyt* [online]. Helsinki: Agricola Suomen historiaverkko & others. Available: http://www.ennenjanyt.net/2005_2/lahtinen2.html [Accessed 11 February 2007].

Other resources

Melartin, E. (1923) *Loitsu* in *6 pianostycken, op 118*, Köpenhamn: Wilhelm Hansen, Musik Förlag, 6-7.